

HEP ARAMIZDA OLACAKSIN...

Ahmet Altay VAROL

Elektrik Mühendisi
ahmet.a.varol@gmail.com

Güney Hoca'nın hayatını dar bir yazı çerçevesinde anlatmak olanaklı değil. Hocayı anlatmak için onun eserlerini okumak, sohbetinde bulunmak, makalelerini okumak gerekli. Hocayı İTÜ'deki öğrencilik yılları da dahil birlikte olduğumuz EMO'daki çalışmaları, ODTÜ'deki hocalık yılları ve bundan sonraki yaşam yıllarında birlikte analım.

1950-1955 yılları arasında İTÜ'de öğrenci iken Yılmaz Onay ile birlikte İTÜ Sanat Kulübü'nü kurmuş ve başkanlığını yapmıştır. Bu kulübün tiyatro bölümünde önemli eserler sahneye konmuştur. O dönemde müzik kolunda dönemin tanınmış sanatçıları üniversiteye davet edilmiş konferans ve konserler verilmesi sağlamıştır.

Bu dönemde İTÜ Radyosu'nun yayınlarını yönetmiştir. Ayrıca ilk defa Türkiye'de televizyon deneme yayınlarının yapımında görev almış İstanbul'da biri Eminönü'nde diğeri Beyoğlu'nda bir mağazaya konulan televizyon cihazları ile haftanın belirli gün ve saatlerinde İstanbul halkına televizyon tanıtılmıştır.

Güney Gönenç müzik ile yakından ilgiliydi. Tambur çalışıyordu. Klasik Türk musikisi, halk musikisi ve klasik batı musikisi konusunda koleksiyonları bulunuyor.

1955 yılında İTÜ'den mezun oldu. Kamuda çalışmak için EMO'ya kayıt olma mecburiyeti vardı. 718 sicil numarası ile kaydını yaptırmıştır.

1961 yılında onu EMO İstanbul Şubesi kurucu üyesi ve Yönetim Kurulu Üyesi olarak görüyoruz. ODTÜ'de 1962 tarihinde görev almış aynı yıl EMO Merkez

Yönetim Kurulu'na seçilmiştir. 1963 tarihinde yayın kurulu üyesi 1964'te yazı işleri müdürü oldu. Bu yıldan sonra doktora yapmak üzere yurt dışına gitti. 1970 dönüş tarihine kadar Oda ile ilişkileri kesildi. Yurtdışında bulunduğu dönemde New York Öğrenci Derneği ve İngiltere Öğrenci Dernekleri Federasyonu başkanlıklarında bulunmuştu. 1970'te Türkiye'ye geldikten sonra Oda ile ilişkilerine kaldığı yerden devam etti, 12 Eylül'e kadar yaklaşık 11 yıl derginin yazı işleri müdürlüğünü, yönetimini ve yayın kurulu üyeliğini yürüttü.

Bu süreçte toplumun ilgili kurumlarında ilerici görüşleri

Kabul ettirebilmek için hep mücadele etmiştir. Bunlardan biri Devlet Planlama Teşkilatı'na EMO temsilcisi olarak Radyo Televizyon Planlaması toplantılarına katılmasıdır. Güney Hoca ile ODTÜ'den Hakkı Oranç üçüncü ve dördüncüler de Siyasal Bilgiler Fakültesi Basın Yayın Yüksek Okulu temsilcileri Oya Tokgöz ve Uğur Kocabaşoğlu ile önce siyah beyaz sonra renkli televizyon

önerisine karşı oy yazısı hazırlamışlar. Toplantıyı yöneten kişi yukarıda adı geçenleri vatan hainliği ile suçlayınca bunlar da suçlamanın zapta geçirilmesini istemişlerdi. Bir başka çalışma alanı da bilgisayar konusunda idi. Bilgisayar özel sayısı çıkarılmış bunun editörlüğünü de sayın Aydın Köksal yapmıştı. Güney Gönenç ile birlikte Necdet Bulut bir ekip oluşturmuşlar, ilk paneli de İstanbul'da düzenlemişlerdir. EMO İstanbul Şubesi'nin bütün merdivenleri dahi dinleyicilerle dolmuştur. Aynı panel Aydın Köksal ile beraber benzer bir coşku ile EMO Ankara Merkezi'nde tekrarlanmıştı.

Bu sırada Eskişehir'de de benzer bir panel planlanırken

Necdet Bulut'un Trabzon'da faşist kurşunuyla vurulup öldürüldüğü haberi geldi ve bu girişime ara verildi. Güney Hoca mücadelelerinde bilim ile barış özgürlüğü birleştirilmiş bilim insanlarındandı ve hep öyle kaldı. 12 Eylül'de Barış Derneği'nin tüm yöneticilerinin tutuklandığı dönemde onur kurulu üyeliğini yapmıştır. Bilişim Derneği genel başkanlığı da aynı zamana rastlar.

Elektrik Mühendisleri Odası'nın aylık dergisi olan "Elektrik Mühendisliği"nin yazı işleri yönetmeni, Bilim ve Sanat Dergisi'nin Genel Yayın Danışmanı ve sorumlusu olarak çalışmalarını sürdürdü. Ana Biritanica'da danışmanlığını, kimi TÜBİTAK yayınlarının bilimsel danışmanlığını da üstlendi.

Güney Hoca yaşadıkları ve yazdıklarıyla karanlık zamanlara karşı koyan güzel insanların olduğunu "Hep Aranızda Olacağım" adlı kitabı ile Frederic Joliot-Curie'yi ve onların yalnız bilim insanı olmadığını, yaşamını bilime olduğu kadar bilimin insanlık yararına, özgürlüğe, yurduna ve barışa katkı olarak koymaya adadıklarını anlatacaktır.

Joliot-Curie Nazi işgalinin acı dolu günlerini yaşamış, Nazilere karşı (Fransız) Direniş Hareketi'ne yalnızca katılmakla kalmamış, direniş örgütü Ulusal Cephe'nin genel başkanlığını, bu tehlikeli, sorumluluk isteyen ama onurlu görevi son nazi ülkeden temizleninceye kadar yığıtçe sürdürmüştür. Daha sonra Dünya Barış Hareketinin kuruluşuna öncülük etmiş, dokuz yıl Dünya Barış Konseyi'nin Genel Başkanlığı'nı yürütmüştür.

Karanlık zamanlarla birlikte "bu güzel insanlar bazen bilim insanı, bazen halk şarkıcısı, bazen kunduracı veya işportacı olarak gözükecekler ve bizlere biz vardık hep olacağız karanlıkların üstesinden gelinceye dek diyeceklerdir.

Güney Hoca Karanlık Zamanların Şarkısı adlı kitabında Atatürk'ün Hitler döneminde Almanya'dan kaçan bilim insanlarının Türkiye'deki çalışmalarını ve onların yetiştirdiği bilim insanlarını anlatır. Atatürk'ün ölümünden sonra Alman bilim insanlarının karanlık güçler tarafından 1940'lı yılların sonuna doğru nasıl

kovulduklarını anlatır.

Uzaklaştırıla bilim insanlarından Hans Güterbock'un DTCF'de öğretim görevlisi olarak yetiştirilmesinde katkıda bulunduğu. Kemal Balkan, Tahsin ve Nimet Özgüç, Emin Bilgiç ve Muazzez İlmiye Çığ'ı sayabiliriz. Güterbock Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nin kuruluşundaki müzeyi tanıtım kitabının Almanca ve Türkçesinin kendisinin yazmış olması ile övünürdü. 1948 yılında üç ay içinde ülkeyi terk etmesi bildirilmiş, gittiği Chicago Üniversitesi'nde Hitit Projesi ürünü cilt cilt yayınlanmaktadır.

Asur ve Sami dilleri profesörü Benno Landsberger'de aynı güçler tarafından 1948 yılında kovulmuş, Chicago Üniversitesi'nde profesör olarak, 20 ciltlik Büyük Asurca Sözlük'ün editörü olmuştur.

Wolfram Eberhard Çukurova'da halk öykülerini derlemiş ve Güneydoğu Anadolu Aşk Hikayeleri kitabını yazmıştır. Eberhard, 1948'de yurt dışına çıkarıldıktan sonra Chicago Üniversitesi'nde Sosyoloji bölümü başkanı olmuştur. Waher Ruben'de aynı nedenlerle Doğu Berlin Humboldt Üniversitesi'ne geçmiştir.

Atatürk'ün ölümünden sonra Alman bilim insanlarına karanlık güçlerin saldırılarını ve ülkemizden kovulmalarını,

bunların yanında Pertev Naili Boratav, Niyazi Berkes, Muzaffer Şerif Başoğlu, Nebi Dinçer, İlhan Başgöz, Mübeccel Kıray, Azra Erhat, Agop Dilaçar gibi bilim insanlarının büyük bir bölümü bilimsel çalışmalarını yurt dışında sürdürecekler, bilim dünyasında saygınlık kazanacaklardır. İlk üç isimle birlikte gönül verdiği üniversitesinden uzaklaştırılan Behice Boran toplumsal mücadelede bu karanlığa isyan bayrağını çekecektir.

Güney Hoca'nın çok sayıda bilimsel makalesinin yanında gazete ve dergilerde bilişim, bilim tarihi, bilim ve din dil, barış, radyo televizyon ve müzik konularında birçok yazısı yayınlanmıştır.

Güney Hoca, yaşadığımız bu karanlık çağları anlatarak ülkemizin nasıl bir aydınlık geleceğe kavuşması için "Karanlık Zamanların Şarkısı"nı bilmesi gerektiğini anlatacak ve hep aramızda olacaktır.